

Wil Bouthoorn:

" Iedere vorm en iedere kleur moet opnieuw uitgevonden worden.

Verf, dus kleur, is voor mij bij uitstek het medium om de expressie te benaderen die ik nastreef. Het is een materiaal dat ik als zeer direct en als zeer dichtbij beleef, zoiets als woorden die zinnen laten ontstaan. De eenzijdigheid van deze keuze zou kunnen betekenen dat ik een doel nastreef en dat ik meen met deze beperking dit doel het dichtst te kunnen benaderen.

Rudi Oxenaar zegt hierover: (zie tekst op de uitnodigingskaart van tentoonstelling Wil Bouthoorn, bij kunsthandel M.L. de Boer, Amsterdam 1987):

" Het is, meen ik, W.F. Hermans die heeft opgemerkt dat er schrijvers zijn die voor ieder boek een nieuw thema kiezen en anderen die steeds hetzelfde boek schrijven. Hij behoorde tot die laatste soort. Een dergelijke scheiding valt ook in de beeldende kunst aan te brengen. Bouthoorn is dan een schilder van één schilderij. Levenslang, nu ruim veertig jaar, worstelt hij met chaos en orde, met het vinden van een vergelijk, een dynamisch moment van harmonie. Alle figuratie is daaraan ondergeschikt, is middel om door compositie en ordonnantie vorm en kleur tot concentratie te dwingen. Het werk was steeds heftig expressief, rood en blauw en zwart, tragisch geladen, hartstochtelijk, ontstaan in driftige snelle actie. Een essentiële behoefte aan klaarheid breekt geleidelijk baan. Een turbulente, hermetische dichtheid wordt losser, stiller, opent zich, vangt licht. Bouthoorn vecht verder, een zeer menselijke strijd, waarin hij vasthoudend, altijd anders, maar eender, duurzaam met intense beeldkracht gestalte weet te geven aan een persoonlijk levensverhaal."

Hierover wil ik proberen iets mede te delen. Over de betekenis van kunst of het bestaan van kunst kan ik niets zeggen, alleen dat irrationele factoren bepalend zijn in ons leven. Kunst is voor mij een noodzakelijke vorm van bestaan, hoe men dit ook wenst te interpreteren. Hoewel ik schilderen dus ervaar als een handeling waarin ik mezelf direct kan verplaatsen, wordt mijn schilderij niet van boven af gedirigeerd en is toeval geen toeval meer, maar een gewilde expressie. Zoals ik mij voorstel dat een schrijver zijn woorden kiest. Een gevaarlijke conclusie, die een schrijver terug kan kaatsen; hij wil schrijven zoals een schilder schildert.

Waarom ziet mijn schilderij er zo uit - waarom is dit mijn schilderij; deze brokkenwereld, die stamelend aandoet. Het antwoord is: mijn schilderij ziet er niet zo uit - het ziet er tijdelijk zo uit.

Er was, en er is nog en het zal er morgen ook zijn, een onherroepelijk uitgangspunt; het thema mens, het gebeuren mens. Toch wil ik die mens niet schilderen zoals ik hem visueel waarneem maar ik schilder wel de sporen die hij achterlaat of die hij maakt, die hij in mij heeft gegrift of gaat griffen. Het zijn de sporen die ik niet kan zien, maar die ik wel waarneem, als een trilling, een constante spanning of beweging van wat gebeurd is of wat gaat gebeuren of niet gebeuren. Ook de afwezigheid van sporen, de onbekende stilte of tumultueus bevolkt door het verleden, het nu of in de toekomst. Het probleem klinkt tegenstrijdig, is allang legitiem, en verbonden met de picturale gevoeligheid van deze eeuw.

Men moet zich bevrijden van alle figuratieve middelen en toch in een figuratieve vertaling schilderen. Hierin kan ik Rothko volgen met de uitspraak dat het onderwerp doorslaggevend is, zinvol moet zijn, tragisch en tijdloos. Ook in het boek over religie en kunst van professor Van der Leeuw (Prof. G. van der Leeuw, 'Wegen en grenzen. Studie over de verhouding van religie en kunst.' Amsterdam 1932) wordt gesproken over de betekenis van de figuratie - zeker als abstract gegeven. Zo blijft bij Rothko - en ook bij mij - de menselijke figuur centrum, want dat zijn wijzelf. Het lichaam waaruit we voortkomen en waar wij in wonen.

Het zijn geen concrete gegevens; maar als het abstracte gegevens zijn, moet ik ze toch concretiseren en ze moeten in verf worden vastgelegd, en dit wil ik wel een vak noemen. (...)"